AFGHAN GERMAN ONLINE
http://www.afghan-german.com
http://www.afghan-german.de
افغان جرمن آنلاین

مسئوولیت متن و شکل بدوش نویسندهٔ مضمون میباشد، عقیدهٔ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد.

پوهندوی آصف بهاند

۲۰۱۷/۱۱/۲۷

زدکړې که نشه؟

د کوچنیوالي دنیاګی، که شاقه کارونه؟

دا ښه په یاد ولرئ:
تر څو نوی نسل په سمه توګه و نه روزل
شي، هیڅکله د سمون تمه و نه کړئ. د نوي نسل
له روزلو پرته به تل له ستونزو او بدمرغیو سره لاس ګریوان اوسئ!

د یوې ټولنې او یوه هیواد اصلي شتمني د هغوی ماشومان، کوچنیان یا نوی نسل ده. د نوي نسل روزل، نه روزل، سم یا ناسم روزل؛ د هغو خلکو هغه هیواد او هغې ټولنې د راتلونکې سمول یا بربادول دی.
اوس زموږ په ټولنه کې له جګړې نه د رازیږیدلو سونامیګانو او غمیزو په څپو کې نوي نسل یا زموږ ګلانو او کوچنیانو ته نه یوازې پاملرنه، نه شته؛ بلکې پر دې ټولنه او خلکو باندې د بد مرغۍ د راغلي سیلاب په څپو کې تر نورو ډیر غرق دي او لا پسې غرقیږي.
په عیني ډول لیدل کیږي:

ـ د دې پر ځای چې ماشومان ـ کوچنیان وړکتون او ښونځي ته وهڅوو، فزیکي شاقه کارونه ورله غاړې کوو،

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له راالیرلو مخکې په ځیر و لولئ

ـ د دې پر ځای چې د زدکړو زمينه ورته برابره کړو، د نا غوښتو نشو دايرې ته ورپورې وهل کيږي،

ـ د دې پر ځای چې د کوچنيتوب په دايره کې، د دوی د کوچنيتوب حقونه ورکړو، موږ يې د خيتې د مړولو او لوڅ بدن د پټولو غم وکړو، د خپلې خيتې بار هم د هغوی پر اوږو ور اچوو او...

که څوک دا ماشومان او کوچنيان له نږدې وځاري، وې ګوري، په ګزارشونو کې له راغلو مالوماتو نه لا زيات، دوی په بلاوو اخته دي. اوس، اوس په ميډيا کې د راغلو نويو راپورونو له مخې زموږ په ټولنې او زموږ په هيواد **"افغانستان کې سل زره ماشومان په نشه يې توکو روږد دي"**
د نوي نسل د ژوند او نوې ټولنې د جوړيدو په اړوند، د ماشومانو او کوچنيانو روږديتوب ډيره جدي او مهمه ستونزه ده. دغه مهموالي ته په پام سره ما (آصف بهاند) څه موده پخوا «له ماشومانو او کوچنيانو سره د تاوتريخوالی ستونزه» تر سرليک لاندې لس مقالې وليکلې او خپرې مې کړې.
زما په ليکنو کې په راغلو مالوماتو، ستونزو او حلارو باندې نه دولتي مسؤلينو او نه هم غير دولتي اشخاصو غوږ وګراوه.
بيا چې له ماشومانو او کوچنيانو سره د روان تاوتريخوالي، نه يوازې مخنيوی و نه شو، بلکې نور يې هم زور واخيست او نورې ځانګې ور زياتې شوې؛ نو مې د مقالو بله لړۍ راپيل کړه او سر ليک مې ورته ورکړ:

«له ماشومانو او کوچنيانو سره د تاوتريخوالي نوی باب»

هلته مې بيا هغه ستونزې په نښه کړې چې زموږ د نوي نسل او ټولنې د ډوبيدو او بربادۍ سبب کيدې، خو...
د دې مقالو د لومړۍ برخې په يوه پروګراف کې داسې راغلي دي:
«هغه کسان چې د مخدراتو د قاچاق او خرڅلاو په ترڅ کې نيول شوي، په خپلو اعترافاتو کې يې ويلي دي چې د پوليسو ځينو کسانو دوی ته مخدره توکي ورکول چې معتادانو ته يې ورسوي. دې حال ته چې وليدل شي، د غميزې لمنه نوره هم توريږي او پراخيږي، پوليس چې خپله دا کار کوي، نو له نورو اړو يا اړکړای شوو کسانو نه څه ګيله ده «...عزيز ادعا کوي، په هغه سيمه کې چې ده اوبه خرڅولې، يوه امنيتي چاروکي ورته نشه يي توکي ورکول چې دی يې پر روږدو کسانو وپلوري.
څه ډول کيدای شي چې د دې غميزې مخنيوی وشي؟ شخص، اشخاص، ليکوال، شاعر فرهنګي څنګه کولای شي چې د يوې مقالې يا شعر په ليکلو سره د دې کار مخنيوی وکړي؟ چې نه شي کيدای.
دولت خپله څه کوي، پوليس بايد خپله د دولت د يوې لويې پښې يا يوه تکره لاس په ډول د دې ديوال د شړيدو او لويدو مخنيوی کړای وای، خو د پوليس پښه هم په دې ګنده ګۍ کې ورننوتې ده. که د دولت اړوند اراکين او مسؤلې اداراې د دې مخنيوي ته نوې لارې چارې ونه سنجوي، دومره به د دې لمن پراخه شي چې د کابل په سيند کې به د اوبو پر ځای په مخدره توکو د روږدو کسانو سيلاو روان وي.»
او دا دی اوس هغه سيلاو راغی او روان دی او زموږ د ټولنې سل زره تنکي ګلان په کې ډوب او لاس پښې وهي، خو د خلاصون او بچولو له پاره يې يو لاس هم نه شته چې ور اوږد شي.
له دې ټولو چغو سورو سره، بيا هم حالت نه يوازې ښه نه شو، بلکې په منفي لورې يې داسې په ګړنديتوب سره منډې وکړې چې د لويانو روږدو کيسه اوس د هيوادوالو او نړيوالو هيره ده، اوس يې په نويو رپوټونو کې ليکلي دي چې په افغانستان کې د سل زره ماشوانو په شاو خوا کې روږدي دي.
د دې تر څنګه د ملګرو ملتونو په نويو رپوټونو کې داسې هم راغلي دي:

«رسمي شمېرې ښيي چې په افغانستان کې شا و خوا سل زره ماشومان په مخدره توکو روږدي دي. افغان چارواکي وايي، دا شمېره ورځ تربلې زياتېږي. بل خوا، ملګرو ملتونو هم اعلان کړی چې په افغانستان کې د کوکنارو کرکېله تر بل هر وخت زياته شوې.»
اوس د ستونزې لمن دومره پراخه شوې ده چې هم له هيوادوالو او هم له نړيوالو لار ورکه ده. يو شمير زړه سواندو د روږدو مشرانو د ستونزو حللارې لټولې، چې اوس د کوکنارو يو بل ګل (د ماشوانو روږديتوب) هم را وغوړيد. دا داسې ګل دی چې نه يې پاللې شي او نه يې له بيخه ايستلی شي.
دولتي مسؤلين هم لګيا دي د راټلونکو ټاکنو له پاره رسمي او غير رسمي هلې ځلې کوي. که يې کوم دولتي مسؤل شخص ته يا ارګان ته ورياده کړې چې ورروه دا خو ستاسو او ستاسو د ارګان دنده ده چې د مخدراتو پرضد کار او مبارزه وکړئ، تاسو خو په بل څه لګيا ياستئ، دا ولې؟ هغه يا هغوی په يوه ترخه او خوږه موسکا کې درته وايي:

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بنې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له رااليرلو مخکې په ځير و لولئ

«... هر سړی پیدا دی خپل، خپل کار لره کنه»

که په ټول کې دولت او په ځانګړي ډول مسؤلي اداري او ارګانونه د خلکو او کورنیو په ګډې همکارئ باندې سره سلا شي او یو بل ته لاس ورکړي، کیدای شي چې د دې سونامي مخنیوی وشي او که په همدې بڼه پرېښودل شي د غمیزې لمن نوره هم پراخیږي.

اې مشرانو!
پر ماشومانو او کوچنیانو باندې او پر دې ګلانو باندې رحم په کار دی.

دا ښه په یاد ولرئ:
تر څو نوی نسل په سمه توګه و نه روزل
شي، هيڅکله د سمون تمه و نه کړئ. د نوي نسل
له روزلو پرته به تل له ستونزو او بدمرغیو سره لاس ګریوان اوسئ!

پای

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکني د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکي په ځير و لولئ